

de beek, weer op dezelfde zitplaats terug; dit spelletje herhaalde zich tot viermaal toe; toen is het insect onder den hoed in 't water neergeplonsd en zóó gevangen.

Van een boon (stokspercieboon) met bonte bladeren, oogste ik ook bonte peulen; de bladeren hadden groote, witte gedeelten; de peulen witte, meest schuine strepen.

In den herfst van 1912 en 1915 zag ik hier vrij groote zwermen trekkende goudhaantjes in meidoornhagen bezig.

In het winterhalfjaar kan men 's avonds tegen het invallen van de schemering van heinde en ver, de bonte kraaien één voor één zien trekken naar hun gewone verzamel- en slaappleatsen gedurende den nacht; het zijn altijd weer dezelfde boerderijen of eendenkooien, waar ze in groot aantal overnachten. Bij stormweer zag ik ze eerst samenkomen ongeveer een half uur van hun gewone slaappleats. Toen laveerden ze gezamenlijk, zeer laag langs den grond, in het halfdonker, tegen den wind in; ofschoon de voorloopige vergaderplaats mij zelfs beter scheen, moesten ze blijkbaar toch »naar huis.«

M. RONDA.

Zwaluwentrek in 1918. — Mag ik zoo vrij zijn, een en ander mede te deelen betreffende het wegtrekken der zwaluwen. Verscheidene voorgaande jaren heb ik het trekken dezer vogels niet kunnen waarnemen. Ze waren steeds, wanneer in de tweede helft van September een nachtvorst inviel, op eens spoorloos verdwenen. Waarschijnlijk waren ze 's avonds laat, of 's nachts vertrokken, (zooals Naumann ons ook mededeelt.) Maar nu dit najaar de Herfstmaand bijna niets dan guur, stormachtig en nat weer bracht, zijn ze zoolang mogelijk hier gebleven.

Den 26en zag ik nog een gierzwaluw vliegen, wel tamelijk laat voor deze zomergasten. Den laatsten dag van September passeerden Terwolde des daags groote gemengde vluchten huizenboerenzwaluwen; alle ter hoogte vliegende, zooals ze gewoonlijk naar voedsel jagen. De eerste dagen van October bleven er nog geregeld hier in de streek een zeker aantal rond-scharrelen, die nog geen zin in trekken schenen te hebben. Maar den 7den was het bij tamelijk mooi weer een algemeene zwaluwtrek. Over een breedte van ruim een uur gaans, Oost-West, zag ik ze van 's morgens, tot ver in den middag, steeds uit het Noorden komende, op weg de groote licht- en warmtebron te volgen.

Dezen dag trokken ze niet in vluchten, maar over het geheel verspreid, b.v. zoo: hier een paar, daar een stuk of drie, daar weer een en hier weer een, ook ginder nog een enz. Dan duurde het soms een poosje, en dan telde men zoo weer, rechts één — twee — drie, links vier — — vijf — — zes, en zoo ging het steeds maar door. Tevens zag ik aan hunne bewegingen, dat ze op de groote reis zoo nu en dan voor het inwendige zorgden. 10 October des middags passeerde er ons nog een, die ook de heerlijke licht- en warmtezijde der aarde ging opzoeken. Of de zwaluwen van het ruwe September-weer soms veel tegenkantingen hebben ondervonden, dat ze zoolang hier bleven, is moeilijk te zeggen. Maar wel zag ik dat ze spoedig de reis aanvaardden. Gaarne zou ik weten of in andere deelen van ons land het trekken der zwaluwen over dag ook is waargenomen.

Terwolde

D. J. VAN TONGEREN.

Paddenzorg. — In Mei 1916 had in uw blad een gedachtenwisseling plaats over de vraag of padden zich om hun kroost bekommeren.

Thans komt mij een aanteekening in handen, die u in verband met deze vraag wellicht kan interesseeren.

In den zomer van 1913 heb ik gezien, hoe in »De Verbrande Pan« tusschen Bergen aan Zee en Egmond aan den Hoef uit een ondiep duinplasje een groote pad, omgeven door een heele schare, zeker meer dan twaalf kleintjes, kwam wandelen. De kleintjes hadden hoogstens den omvang van den nagel van een pink; zij hadden duidelijk een wit kruis (Christuskruis) op den rug. Het gezelschap zette den weg over het zand voort, geheel zooals een kloek met kiekens zou doen. Met mij werd dit geval waargenomen door mijn collega K. en mijn zoontje.

V. K.

De Hazelworm in Drente. — Ter aanvulling van het berichtje van den heer H. J. Venema kan ik u mededeelen, dat ook in Wittelte (Gem. Diever) verleden jaar door mij een hazelworm is gevangen. Volgens een boer moet dit beestje, »spinnegien« noemen ze het daar, in Wittelte veel voorkomen. »Op sommige plaatsjes bobbelt het er van.« Ik heb toen niet kunnen onderzoeken of 's mans woorden waarheid bevatten. Eigenaardig is verder, dat de boer me met een hoogst ernstig gezicht medeelde, dat het geen gewoon slangetje was, maar een veel gevaarlijker diertje nog. Ook hagedissen en salamanders gelden er voor giftig. Hagedissen worden er »eventassen« genoemd, een naam, dien ik, een weinig gewijzigd, in Gelderland ook voor salamanders hoorde gebruiken.

J. TIP.